

Dr. H.F. Kohlbrugge

Ik ben de Weg en de Waarheid en het Leven; niemand komt tot den Vader, dan door Mij, Joh. 14:6.

Een dierbare belofte is het, mijn Geliefden, die wij vinden bij de Profeet Jeremia (Hoofdstuk 30, vers 21): "En zijn Heerlijke zal uit hem zijn, en zijn Heerser uit het midden van hem voortkomen; en Ik zal Hem doen naderen, en Hij zal tot Mij genaken; want wie is hij, die met zijn hart borg worde, om tot Mij te genaken? spreekt de Heere." Deze Heerlijke is Christus, en Hij wordt hier "Heerlijke" genoemd, omdat Hij al de volheid der Godheid in Zich heeft; en Hij heet "Heerser", omdat Hij de Heer en Bezitter is van het Koninkrijk der genade en dit Koninkrijk tegen alle vijanden weet te handhaven.

Dit nu is zeer vertroostend, dat deze Heerlijke uit ons is voortgekomen, deze Heerser uit ons midden is uitgegaan. Zo kent Hij dan al onze zwakheden; alles kent Hij, waardoor wij verzocht worden; en Hijzelf heeft er onder geleden. Een mens bevonden, als wij, wil Hij voor ons spreken met God, voor ons tussentreden bij God, ons wederbrengen tot God, zoals de Apostel getuigt: "Er is één Middelaar Gods en der mensen, de Mens Christus Jezus, Die Zichzelf voor ons gegeven heeft" Deze is onze Voorspraak.

Dat Hij echter de Middelaar is, heeft Hij Zichzelf niet aangematigd, maar Hij is het door de wil des Vaders. Daarom spreekt God: "Ik zal Hem doen naderen." Hij is echter zo'n Middelaar, Die geheel vrijwillig onze zaak op Zich neemt; daarom heet het: "En Hij zal tot Mij genaken." Deze Middelaar kent de Vader als Vader, en Hij is de Enige, Die een hart voor ons heeft, om onze Borg bij God te zijn; daarom heet het: "Want wie is Hij, Die met Zijn hart borg worde, om tot Mij te genaken? spreekt de Heere."

Op grond van zulke profetische woorden sprak onze Heere op de vooravond van Zijn lijden: "*Ik ben de Weg en de Waarheid en het Leven; niemand komt tot de Vader dan door Mij.*" Aanleiding tot dit gezegde was het antwoord van Thomas op de woorden des Heeren: "Waar Ik heen ga, weet gij, en de weg weet gij." Thomas zeide namelijk daarop: "Heere, wij weten niet, waar Gij heengaat; en hoe kunnen wij de weg weten?" Thomas begreep niet, hoe duidelijk het hem ook gezegd werd, dat de Heere sprak van Zijn heengaan tot Zijn Vader, van Zijn verzoenend lijden en van de heerlijkheid, die daarop volgen zou.

Zulks begrijpen wij nu uit het Evangelie, nadat wij onderwezen zijn, zeer goed; gaat het echter om de toepassing er van op onszelf, dan zijn wij niet veel verstandiger dan Thomas was. Daarom zal het zijn nut voor ons hebben, dat wij er nog eens weer aan herinnerd worden, waar de Heere is heengegaan, en hoe wij tot God komen. Onze Heere en Heiland spreekt hier aangaande Zichzelf vier waarheden uit, die wij, elke op zichzelf, willen overwegen:

1. Dat Hij de Weg is.
2. Dat Hij de Waarheid is.
3. Dat Hij het Leven is.
4. Dat niemand tot de Vader komt, dan door Hem.

1. *Wat nu het eerste aangaat, dat Hij de Weg is.*

Wij zien daarvan niets, als wij de Heere enkel beschouwen naar Zijn uiterlijke, menselijke gedaante. Wij hebben hier te letten op hetgeen Hij voor ons heeft gedaan en geleden; want als Christus zegt, dat Hij is *de Weg*, dan is dat figuurlijk gesproken, evenals wanneer Hij zegt: "Ik ben de Deur." Wij moeten maar eerst goed verstaan, dat ertussen God en ons een kloof ligt. Wij zijn vervreemd van het leven Gods door de zonde en de moedwillige afval van God. Omdat wij zondaren zijn, heeft niemand van onze een hart, om tot God te naderen; want wij weten allen zeer goed, dat God een heilige en rechtvaardige God is, en dat Hij de schuldige geenszins onschuldig houdt, maar integendeel hem met de eeuwige verdoemenis moet straffen. En als wij in waarheid zondaren zijn, dan kunnen wij de woorden van Zijn Wet en haar vloek niet horen, zonder daaronder te vergaan. Ook zijn wij door de duisternis, die in ons is, en door de blindheid onzes harten vleselijk gezind, en deze gezindheid is vijandschap tegen God, vandaar dat wij tot de waarachtige God niet willen komen. Daarbij komt, dat de heilige God Zich met ons niet kan inlaten. Eer Hij de zondaar tot Zich toelaat, moet er aan zijn eeuwige gerechtigheid genoegdoening geschied zijn, moet de geschonden Wet weer opgericht zijn, moet de zonde, schuld en straf uit het midden weggedaan worden, en de mens weer in gerechtigheid en heiligheid voor God gesteld zijn, opdat zo God Zijn eer terug hebbe, Zijn Woord gehandhaafd blijve, en de duivel het geweld des doods en de macht om Gods schepping te verwoesten ontnomen zij. Niemand van onze is in staat dat tot stand te brengen; en mocht hij het al beproeven, hij zal steeds dieper zinken in zijn verlorenheid en zijn verderf zich al verder en verder van God verwijderen, ja, in zijn vijandschap tegen God de kloof zo mogelijk nog groter maken, dan zij is.

Het blijft bij hetgeen geschreven staat: "Wij dwaalden allen als schapen, wij keerden ons een ieder naar zijnen weg; doch de Heere heeft van onze aller ongerechtigheid op Hem doen aanlopen." (Jesaja 53: 6)

Wij bedenken wel allerlei wegen, om weer tot God te komen; maar die zijn alle onze eigen wegen, die Gode niet behagen. Zo hebben wij wegen van allerlei goede werken en zelfuitgedachte vroomheid, willen ook ons leven naar de Tien Geboden inrichten, en dan menen wij, als wij onszelf en ons vlees wat hebben afgeplaagd en gekweld, dat wij ons de weg tot God hebben gebaad.

Maar al zouden wij ook ons gehele leven naar de Tien Geboden hebben ingericht, dan moge zulks nuttig zijn en prijslijk voor God en mensen, en wij mogen menige vrucht daarvan inoogsten; dat alles is toch de weg niet, anders zou onze Heere een leugenaar zijn, doch Hij zegt: *IK ben de Weg*.

Hier is daarvan sprake, hoe wij door toorn, vloek en verdoemenis, welke wij om onze zonden hebben verdiend, heenkomen en tot God kunnen genaken. En dan is er aan onze zijde volstrekt geen weg, evenmin als er voor de kinderen Israëls een weg was, toen zij de Egyptenaren achter zich en de Rode Zee voor zich hadden. Hier is niets dan omkomen aan alle zijden. Alleen God is het, Die hier een weg heeft gebaad, zonder menselijk toedoen. Waar hier in 't geheel geen weg is, daar is Christus de Weg. Menselijk vernuft mag hier uitdenken wat het wil, hier komt niemand doorheen. Zal een zondaar weer met zijn Schepper, Die tevens zijn Rechter is, samenkomen, dan kan dit alleen geschieden door Christus. Deze is de enige Weg. Gelijk God Één is, zo is er ook maar een rechtvaardiging eens zondaars, maar één Wet der gerechtigheid, maar één Middelaar Gods en der mensen. Geen mens mag tot God naderen, om iets van Hem te bidden, en God kan tot geen mens komen, om hem enige zegen, welke ook, te schenken, tenzij door deze Middelaar.

Zo is nu echter Christus de Weg, evenals eens onder de Wet de hogepriester met het bloed der verzoening. God woonde in het heiligdom boven de ark des verbonds tussen te cherubim. Hij beval echter, dat het volk door de hogepriester en deze niet zonder bloed, tot God zou naderen in het binnenste heiligdom. Het volk mocht niet ingaan, de hogepriester ging in met bloed, en zo kwam door de hogepriester de zegen over het volk, de vergeving van zonden en alle heilsgoederen des verbonds. De hogepriester met het offer was zo de weg.

Zo is Christus voor hen, die geloven, de Weg tot God als Hogepriester en als Zoon van God, met Zijn eeuwiggeldende offerande, en alleen zo hebben wij toegang tot God. Dit betuigt ons het Evangelie allerwegen, dat Hij altoos kan zaligmaken degenen, die door Hem tot God gaan, dat wij door Jezus

Christus een toegang hebben in het geloof tot de genade, dat wij om niet gerechtvaardigd worden door de verlossing, die door Christus Jezus geschied is; dat God Hem voorgesteld heeft tot een verzoening (tot een genadetroom) door het geloof in Zijn bloed, tot een betoning van Zijn rechtvaardigheid, door de vergeving der zonden (dat wil zeggen, opdat Hij de gerechtigheid, die voor Hem geldt, aanbrengt, omdat Hij de zonde vergeeft).

Zie, zo is Christus de Weg tot God, gelijk Benjamin voor zijn broeders de weg was tot Jozef, waarom zij tot hun vader zeiden: "Die man heeft ons gezegd, dat wij zijn aangezicht niet zouden zien, tenzij dat onze broeder (Benjamin) met ons is." En gelijk de ladder, die Jacob in de droom zag, de weg was van de aarde naar Boven, en van Boven naar de aarde, zo is Christus de Weg voor ons tot de Vader, en van de Vader tot ons, dat is: Hij als Middelaar, als Hogepriester, als Borg, als Mens, als God, als de Broeder uit de broederen, als de Heere uit de hemel.

Als gij u nu eens voorstelt: wij kwamen aan de oever van een brede rivier en wij moesten die rivier over, maar er ware tot onze dienst niemand of niets aanwezig, zodat wij er niet over zouden kunnen komen, dan begrijpt u het best, hoe Christus de Weg is; want om uit dit leven in het eeuwige leven hierboven te komen, zodat de zonde uitgedelgd, God verzoend en de dood overwonnen is, daartoe kan ons geen schepsel helpen. Wij moeten veelmeer een vasten, zekere weg, een betrouwbaar pad onder onze voeten hebben, om door dood en toorn, door verdoeming en het geweld des duivels heen te komen. Welnu, dit zekere pad, die betrouwbare weg is niemand anders dan onze getrouwe Heere en Heiland Jezus Christus, die wij in het geloof omvatten.

2. Dat Hij de Waarheid is.

Ik zeg: Hij is een zeker pad, een betrouwbare weg; daarom zegt Hij ook: "Ik ben de Waarheid"; want wij mensen zijn allen zonder uitzondering enkel leugenaars en ijdelers dan de ijdelheid zelve, en niemand kan zich hier op zijn hart verlaten. Hebben wij echter Christus in het geloof omvat, zodat wij door Hem tot God komen of gekomen zijn, dan komt het er op aan, om op deze weg te blijven, daarop te volharden. Daar is dan de duivel zonder ophouden bezig de mens voor te houden dat het niet de rechte weg is, niet het rechte geloof, wanneer men zich op Christus verlaat als op Zijn gerechtigheid voor God, en men van Zijn Geest de leiding en besturing verwacht tot alles, wat Gode welgevallig is. Hierbij komt de eigenwijsheid en vermetelheid des vlees, die er voortdurend toe aanzet, om zich op de werken te verlaten; en voorts woedt de wereld van alle kanten met haar vijandschap. Zo ontbreekt het dan op deze weg niet aan allerlei lijden, verdrukking en nood, zodat men in duisternis komt te zitten en in 't geheel geen licht ziet, maar eenzaam en verlaten, verstoten en verworpen schijnt te zijn, als ware God volstrekt niet mede op de weg. Het ziet er uit, als ging het alleen de goddelozen goed en de rechtvaardigen kwaad. Ook leert men op deze weg een nood kennen als nooit tevoren: zielennoed, zondennoed, lichamelijke nood. Men begrijpt niet, waar dat alles vandaan komt, en is zo duizendmaal in gevaar, van deze enige Weg, Christus, weggetoverd of weggedreven te worden. Kortom: het zit in de harten van alle discipelen des Heeren, aan allerlei twijfelingen en ongelovige gedachten vrij spel te laten, en zich door duivel, wereld, vlees en bloed vrees te laten aanjagen, als hadden alle anderen een goede weg verkozen, maar zij de weg des verderfs. Want dat is voor vlees en bloed een te zwaar werk, om dit te verstaan en vast te houden, dat wij alleen door het geloof rechtvaardig zijn, en dat de rechtvaardige uit het geloof zal leven; veelmeer wordt er bij ons, doordat wij zoveel tegenstrijdigs zien, allerlei ergernis verwekt, vrees, versaagdheid en twijfel, en de ganse hel met al haar geweld en list maakt zich op, om de mens het geloof te ontroven.

Hiertegen nu wapent Christus Zijn discipelen en alle gelovigen, dat zij weten, dat Hij de rechte en enige Weg tot God, dat Hij ook alleen de Waarheid is. Dat zegt Hij dus, opdat wij Hem houden voor datgene, waartoe Hij ons van God gemaakt is, namelijk tot Wijsheid, en opdat deze onze enige Wijsheid, namelijk, Christus, en wel Die gekruisigd, ons enig wapen zij tegen al de aanvechtingen van het tegenstrijdige.

Christus is de Mond der waarheid, Hij alleen de Waarheid, zodat wij daarbij blijven. Het is nochtans waar: Gij Heere, zijt mijn gerechtigheid, en ik ben Uw zonde! U Zelf hebt het gezegd, U zult mij niet bedriegen!

Nu is Christus vooral in die zin de Waarheid, dat in Hem de vervulling is van de gehele Wet, en dat wij ons daarom niet meer moeten laten drijven door de stok des drijvers tot gaan en staan, maar ons mogen houden aan Christus. Ook is Hij de Waarheid in die zin, dat in Hem alle beloften Gods *ja en amen* zijn; en vooral is Hij daarin de Waarheid, dat in Hem alle deugden en volmaaktheden Gods verheerlijkt zijn. Of door wie heeft God genoegdoening aan Zijn gerechtigheid, zo niet alleen door Hem? Toen Hij Zichzelf voor ons, die in Hem geloven, voor God tot een schuldoffer stelde, blonken toen niet in deze offerande Gods barmhartigheid, gerechtigheid en heiligheid, goedertierenheid en liefde? Of waar is de zonde gestraft en verzoend, zo niet aan Christus' kruis? Waardoor hebben wij vergeving van zonden, indien niet door Christus' dood? Waar is in waarheid openbaar geworden, dat God Gód is, dat Hij genade schenkt met handhaving van Zijn gerechtigheid, dat Hij de zondaar niet onschuldig houdt, zijn Wet niet vertrapt laat liggen, Zijn gericht over de zonde doet komen, Zijn eeuwige toorn over de zonde laat gaan, en nochtans de zonde vergeeft, waar anders dan op Golgotha? Ja, datgene waarin zelfs het gezond verstand de enige rechtsgrond voor de zondevergeving en een grond van recht op het eeuwige leven moet erkennen, is het niet alleen in Christus, in Zijn offer aan het kruis daargesteld geworden?

God heeft de onkreukbaarheid van alle Zijn deugden en volmaaktheden niet prijsgegeven, wanneer Hij de goddeloze rechtvaardigt zonder verdienste. Aan Godsgerechtigheid en heiligheid wordt niet te kort gedaan, als Hij de verdraaide voor recht verklaart en hem aan de hand Zijns Geestes leidt in zijn rechten en geboden. Zo is Christus de Waarheid, en Hij bedriegt de arme en ellendige nooit ofte nimmer, als Hij zegt: *Houd u aan Mij, mijd de slechte paden, aan Mij zult gij uw vrucht vinden, Ik zal u zijn als een groenende dennenboom* (Hoséa 14:9).

En het is altijd goed uitgekomen, wanneer men juist dan, als het om heiliging, om vrucht des Geestes gaat, alleen in het geloof, zonder iets te zien dan het tegendeel, zich verlaten heeft op Zijn genade, op zijn macht, op Zijn trouw en waarheid, op Hem "de Heere onze Gerechtigheid." Het gaat alle gelovigen, als de kinderen Israëls: God baande hun een weg door de Rode Zee, en toen zij tussen de wateren doorgingen, vonden zij in waarheid behoud en leven.

3. En gelijk Christus de Waarheid is, is Hij ook het Leven.

Wij kunnen ons gerust aan Hem houden. Evenals de kinderen Israëls in de Rode Zee niet zijn omgekomen, maar met al het hun behouden aan land zijn gekomen, de Egyptenaars daarentegen spoedig in de golven de dood vonden, waar nog zo-even geen water was, Zo komen ook wij, indien wij in Hem geloven, behouden in het land der rust, door de Rode Zee, door de woestijn, door de Jordaan heen, al is zij ook voldaan beide oevers. Dit moeten wij echter eerst goed verstaan, dat in ons de dood is, en wij midden in de dood liggen. Wij, die geheten zijn door de oude slang, de duivel, moeten sterven door het vergift, dat in onze leden is. Er is voor ons geen ander leven dan Christus, in het geloof aanschouwd. Tot het leven, het eeuwige leven, tot het leven tegen onze dood, helpen ons al onze werken niet; die kunnen ons slechts helpen tot de dood, en wat vlees en bloed ingeeft, kan ook niets anders werken dan de dood. Daarbij houdt de duivel met liegen en moorden niet op. Hier is tegen dat alles Christus ons Leven.

De taak staat hier zo, dat wij de dood en het open graf, en dan nog zonde en toorn voor ons hebben. Wie zal hier kunnen helpen? Dat kan Christus alleen. Gelijk Hij onze Wegbereider en Leidsman is tot God, gelijk Hij onze Voorspraak is bij God, zo is Hij ook ons Leven tegen onze dood, tegen de dood, die wij hierbeneden onder allerlei gedaante hebben te ondergaan. Maar dat is Hij, omdat Hij het leven geërfd en verdiend heeft, omdat Hij het leven in Zich heeft, omdat Hij als de ware Melchizedek door de levenden Vader in een onverderfelijk leven leeft, en omdat Hij de macht heeft levend te maken, dat is, de zondaar te heiligen door Zijn Geest, hem met Zich te verenigen, om een levend lidmaat te zijn aan Zijn lichaam en dat eeuwig te blijven, en zo de zondaar in Zichzelf tot eeuwige eer te brengen, nadat Hij hem gerechtvaardigd heeft in Zijn bloed. Als Heere en Hoofd van Zijn Gemeente is Hij aldus haar Weg als

begin, haar Waarheid als midden, haar Leven als einde, het enig en hoogste Goed der Gemeente, haar *ja en Amen*.

4. *Dat niemand tot de Vader komt, dan door Hem.*

Zo blijft dan ook vast staan, wat Hij gesproken heeft, Hij, de Mond der Waarheid: "Niemand komt tot de Vader, dan door Mij." Dat zou ook onmogelijk zijn, zonder Hem tot de Vader te komen. Van nature hebben wij God niet tot onze Vader; maar de duivel is onze vader, omdat wij ons aan die hebben verkocht, en onze God en Vader hebben prijsgegeven. God heeft echter een enig Kind, Zijn Enig geborene, Zijn heilig Kind Jezus. Deze is de Zoon en de Erfgenaam. Hij heeft alles beërfd, en heeft alleen het recht om tot de Vader te gaan. De Vader heeft Zijn Zoon gezonden, opdat Hij de Weg en de Waarheid en het Leven zij voor een ieder, die gelooft. Dit Kind alleen heeft de wil des Vaders gedaan, is Hem alleen gehoorzaam geweest, heeft Hem als Vader geëerd, erkend, gediend, en heeft ook het geloof aan Zijn Vader bewaard tot de einde. Alleen Hij heeft, als het Hoofd der uitverkorene mensheid, de toorn des Vaders gestild, Gode de gerechtigheid gebracht, die door de Wet werd geëist. Zo heeft Hij dan alleen recht op alles wat de Vader toebehoort. Alleen Hem, alleen Zijn Aangezicht kan en wil de Vader aannemen; en wil Deze iemand tot Zich toelaten, zo zal Hij dit alleen dan doen, als de Zoon hem tot de Vader brengt.

Deze woorden moeten wij toch vooral goed verstaan: "Niemand komt tot de Vader dan door Mij." Dit "Mij" sluit alle andere voorsprekers uit, sluit ook alle goede werken, alle wegen, middelaars en middelen, alle vroomheid onzerzijds uit.

Zo wete dan een ieder, dat er geen andere weg is, geen andere waarheid, geen ander leven, geen ander middel om tot God te komen dan Christus; in het geloof door ons aangegrepen als onze Profeet, Hogepriester en Koning, dan Christus, in het geloof aangegrepen als de Zoon van God. Alleen door Hem is de toegang tot God; de betrouwbaarheid van de weg alleen in Hem; het heerlijk einde van de weg alleen door Hem. Gerechtigheid, vrede, barmhartigheid, leven, vergeving van zonden, Godzalige wandel, eindelijk zaligheid en heerlijkheid, Gods goedertierenheid over ons in eeuwigheid, - het is alles door Christus, alles om Zijntwil.

Geliefden! De Heere geve u genadiglijk, dat u dit vast houdt, want de listige duivel rukt ons voortdurend Christus uit het gezicht weg, en dan heeft hij gewonnen spel. Zegge een ieder van u, wie het in waarheid gaat om tot God te zijn gekomen, en die niets ziet van de Weg, niets gewaar wordt van de Waarheid, niets bespeurt van het Leven: Gij, Heere Christus, zijt het nochtans! U bent het alleen! Gelijk ik in God geloof, zo geloof ik ook in U, de enige Mens in genade!

AMEN.

Deze leerrede is gehouden te Elberfeld op 28 Juli, voormiddags